

LATVIJAS REPUBLIKA

VALKAS NOVADA DOME

Reģ.Nr.90009114839, Norēķinu konts LV16UNLA0050014283134 A/S SEB banka Smiltenes filiāle kods UNLALV2X
Semināra iela 9, Valka, Valkas novads, LV-4701; tālr.64722238, fakss-64707493, E-pasts: novads@valka.lv

NOTEIKUMI

Valkā

2019.gada 27.decembrī

Nr.4

APSTIPRINĀTI
ar Valkas novada domes
2019.gada 27.decembra sēdes lēmumu
(protokols Nr.17, 13.§.)

Valkas novada pašvaldības kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldības kārtība

Izdoti saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 34.panta trešo daļu, 37.panta pirmo daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā:

- 1.1. tiek pārvaldītas Valkas novada pašvaldības kapitālsabiedrības un pašvaldībai piederošās kapitāla daļas;
- 1.2. tiek pildīti pašvaldības kā kapitālsabiedrības dalībnieka pienākumi un īstenotas tiesības;
- 1.3. tiek veikta kapitālsabiedrību darbības rezultātu izvērtēšana.

2. Noteikumos lietotie termini:

- 2.1. finanšu mērķi – kapitālsabiedrības mērķi, kas saistīti ar tās finanšu darbības stāvokli (tai skaitā rentabilitāte, kapitāla struktūra, apgrozījums, dividendes un peļņa);
- 2.2. nefinanšu mērķi – kapitālsabiedrības mērķi, kas izriet no kapitālsabiedrībai noteiktā vispārējā stratēģiskā mērķa, tiesību aktiem un politikas plānošanas dokumentiem un ir saistīti ar publiskai personai noteikto funkciju izpildes nodrošināšanu;
- 2.3. vispārējie stratēģiskie mērķi – Valkas novada domes noteikti kapitālsabiedrības mērķi, ko Valkas novada pašvaldība vēlas sasniegt ar līdzdalību kapitālsabiedrībā un kuri izriet no tiesību aktiem un politikas plānošanas dokumentiem;
- 2.4. vidēja termiņa darbības stratēģija – kapitālsabiedrības darbības plānošanas dokuments vismaz triju gadu periodam, uz kuru pamatojoties tiek plānota kapitālsabiedrības darbība, dividendēs izmaksājamā peļņas daļa un tās budžets.

3. Noteikumi ir attiecināmi uz Valkas novada pašvaldības kapitālsabiedrībām, kā arī nosaka kapitāla daļu turētāja pārstāvja rīcību privātajās kapitālsabiedrībās, kurās Valkas novada pašvaldībai nav izšķirošas ietekmes.

4. Noteikumu mērķis ir veicināt efektīvu, caurskatāmu, labas pārvaldības principiem atbilstošu Kapitālsabiedrību pārvaldību.

5. Kapitāla daļu pārvaldība jāveic tā, lai nodrošinātu kapitālsabiedrību efektīvu finanšu darbības rezultātu sasniegšanu, palielinātu to aktīvu izmantošanas lietderību, sekmētu normatīvo aktu prasību un kontrolējošo institūciju ieteikumu ieviešanu, kā arī publisko interešu īstenošanu un aizsardzību.

II. Kapitālsabiedrību pārvaldība

6. Kapitālsabiedrības pārvaldes institūcijas ir dalībnieku sapulce un valde.

7. Valde realizē Kapitālsabiedrības darbības mērķus un stratēģiju, atbild par tai noteikto uzdevumu izpildi un darbības rezultātiem, par sniedzamo pakalpojumu tādu cenu un tarifu noteikšanu, kas segtu visas ar pakalpojumu saistītās saimnieciskās darbības izmaksas, kā arī par efektīvas iekšējās kontroles sistēmas ieviešanu, nodrošinot lēmumu, norādījumu un ieteikumu izpildi.

8. Kapitāla daļu turētāja pārstāvis ir Valkas novada pašvaldības izpilddirektors. Ja Valkas novada pašvaldības izpilddirektors ir aizkavēts pildīt kapitāla daļu turētāja pārstāvja pienākumus, izpilddirektors ar rīkojumu var nodot pašvaldības kapitāla daļu turētāja lēmumu pieņemšanas tiesības citai tam pakļautai amatpersonai.

9. Kapitāla daļu turētāja pārstāvis veic kapitālsabiedrību pārvaldību:

9.1. pieņemot normatīvajos aktos noteiktos dalībnieku sapulces lēmumus;

9.2. nodrošinot regulāru Kapitālsabiedrību finanšu un saimnieciskās darbības analīzi, kā arī nepieciešamības gadījumā nosakot ārējās un iekšējās revīzijas;

9.3. kontrolējot valdes darbību un tās pieņemtus lēmumus;

9.4. nodrošinot Kapitālsabiedrību komercdarbības atbilstības izvērtēšanu;

9.5. izvērtējot pašvaldības funkciju deleģēšanas nepieciešamību Kapitālsabiedrībām;

9.6. nodrošinot pašvaldībai sniedzamās informācijas savlaicīgu saņemšanu un informācijas publiskošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām;

9.7. nodrošinot pašvaldības politikas īstenošanu Kapitālsabiedrībās;

9.8. veicot citas darbības, kas izriet no normatīvajiem aktiem un šiem Noteikumiem.

10. Kapitāla daļu turētāja pārstāvis var izveidot darba grupas, nosakot papildus uzdevumus Kapitālsabiedrību pārvaldības jomā

11. Publiski privātās kapitālsabiedrības vai privātās kapitālsabiedrības dalībnieku sapulcē kapitāla daļu turētāja pārstāvis var pilnvarot atbildīgo darbinieku vai citu personu pārstāvēt kapitāla daļu turētāju Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajā kārtībā.

12. Lai pārstāvētu kapitāla daļu turētāja intereses Valkas novada pašvaldībai noteikto funkciju īstenošanā Valkas novada pašvaldības kapitālsabiedrībās un patstāvīgi uzturētu saikni starp kapitālsabiedrībām un Valkas novada domi, Valkas novada domes izpilddirektors no pašvaldības darbinieku vidus var iecelt atbildīgos darbiniekus, nosakot atbildīgā darbinieka pienākumus.

13. Atbildīgajam darbiniekam ir šādi pienākumi:

13.1. ziņot kapitāla daļu turētāja pārstāvim par katru Kapitālsabiedrības dalībnieku sapulci tūlīt pēc tam, kad saņemts paziņojums par dalībnieku sapulces sasaukšanu, un iepazīstina viņu ar sapulces darba kārtību;

13.2. sniegt kapitāla daļu turētāja pārstāvim ziņas, kas ir atbildīgā darbinieka rīcībā, kā arī sagatavot dokumentus, lai kapitāla daļu turētāja pārstāvis varētu pildīt savas funkcijas un pieņemt dalībnieku sapulces lēmumus Kapitālsabiedrībā;

13.3. pēc kapitāla daļu turētāja pārstāvja lūguma sagatavot un sniegt atzinumus par Kapitālsabiedrības sagatavotiem dalībnieku sapulcē izskatāmajiem lēmumu projektiem vai citiem dokumentiem, par Kapitālsabiedrībai noteikto uzdevumu un mērķu sasniegšanu un to atbilstību Kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijai, kā arī sagatavot dalībnieku sapulces lēmuma pieņemšanai nepieciešamo dokumentu projektu;

13.4. regulāri apkopot pamatinformāciju par Kapitālsabiedrībām un to veiktās komercdarbības galvenajiem rādītājiem, nodrošināt publiskojamās informācijas sagatavošanu, kā arī nekavējoties informēt kapitāla daļu turētāja pārstāvi par riskiem, kas varētu radīt zaudējumus vai citu kaitējumu Kapitālsabiedrības darbībā;

13.5. sniegt priekšlikumus un norādījumus par kontrolējošo institūciju konstatēto pārkāpumu novēršanu;

13.6. veikt citas ar kapitāla daļu pārvaldību saistītas darbības un pildīt citus kapitāla daļu turētāja pārstāvja dotos uzdevumus, nepieciešamības gadījumā, sagatavojot kapitāla daļu turētāja pārstāvja vēstuļu projektus vai citus dokumentus jautājumos, kas saistīti ar kapitāla daļu pārvaldību.

14. Atbildīgajam darbiniekam ir šādas tiesības:

14.1. pieprasīt un saņemt no valdes jebkuru informāciju, dokumentus un paskaidrojumus par kapitālsabiedrību;

14.2. pēc kapitāla daļu turētāja pārstāvja norādījumiem piedalīties dalībnieku sapulcēs un sanāksmēs;

14.3. piedalīties Kapitālsabiedrību iekšējās revīzijās, kuras veic pašvaldības norīkots revidents vai zvērinātu revidentu komercsabiedrība;

14.4. citas tiesības, kas izriet no normatīvajiem aktiem un šiem Noteikumiem.

15. Jautājumos, kuru izlemšanai valdei nepieciešama Valkas novada dome vai dalībnieku sapulces iepriekšēja piekrišana, kapitāla daļu turētāja pārstāvis pieprasa iesniegt valdes viedokli šajos jautājumos, lai izvērtētu lēmuma lietderību un sniegtu piekrišanu.

III. Kapitālsabiedrību valdes nominēšanas kārtība

16. Pašvaldības kapitālsabiedrības valdes locekļus, balstoties uz atklātu, godīgu un profesionālu valdes locekļu kandidātu atlasī, ievēl Valkas novada dome, un uzdod tiem pārvaldīt, vadīt un pārstāvēt kapitālsabiedrību, veicot tās valdes locekļa pienākumus un veicinot kapitālsabiedrības statūtos un dalībnieku sapulces lēmumos noteikto darbības mērķu sasniegšanu, nodrošinot kapitālsabiedrības dalībnieka ekonomisko interešu realizāciju un uzdoto pašvaldības funkciju izpildi.

17. Vakantam pašvaldības kapitālsabiedrības valdes locekļa amatam iespējamie valdes locekļu kandidāti tiek atlasīti, organizējot publisku kandidātu pieteikšanās procedūru. Atlase tiek veikta balstoties uz profesionalitātes un kompetences kritērijiem (izglītība, pieredze, zināšanas par nozari, finansēm, vadīšanu, motivācijas metodēm u.c.), kas nepieciešami attiecīgajam valdes locekļa kandidātam un veicina profesionālas un kompetentas kapitālsabiedrības pārvaldes institūcijas izveidi. Publisku kandidātu pieteikšanās procedūras gadījumā, tiek izveidota komisija, kuras uzdevums ir izvērtēt valdes locekļu kandidātus.

18. Kapitāla daļu turētāja pārstāvja uzdevumā pēc atlases tiek sagatavots iespējamo valdes locekļu kandidātu saraksts, balstoties uz atlases rezultātiem. Kapitāla daļu turētāja pārstāvim ir tiesības, pamatoti argumentējot, noraidīt komisijas izvirzītos un atlasītos kandidātus. Tādā gadījumā minētais nepieciešamo kandidātu atlases process tiek organizēts atkārtoti.

19. Šajos noteikumos minētā valdes locekļa nominēšanas kārtība ir saistoša Valkas novada domei, izvēloties kandidātu vakantam kapitālsabiedrības valdes locekļa amatam, izņemot gadījumus, ja:

19.1. Valkas novada dome pēc valdes locekļa iepriekšējā pilnvaru termiņā paveiktā izvērtēšanas nolēmji izvirzīt viņu uz nākamo pilnvaru termiņu;

19.2. valdes locekļa kandidātu nav iespējams nominēt termiņā, kas nodrošinātu kapitālsabiedrības institūcijas rīcībspēju. Šādā gadījumā Valkas novada dome par valdes locekli ieceļ kandidātu, kas atbilst attiecīgajam valdes locekļa kandidātam nepieciešamās profesionalitātes un kompetences kritērijiem. Šādā kārtībā ievēlētā persona amata pienākumus pilda līdz brīdim, kad noteiktajā nominēšanas kārtībā Valkas novada dome amatā ievēlē viņu vai citu kandidātu.

20. Ar kapitālsabiedrības valdes locekli tiek slēgts darba līgums uz noteiktu termiņu.

21. Valkas novada dome var atsaukt valdes locekli, ja tam ir svarīgs iemesls. Par svarīgu iemeslu jebkurā gadījumā uzskatāma rupja pilnvaru pārkāpšana, pienākumu neizpilde vai nepienācīga izpilde, nespēja vadīt sabiedrību, kaitējuma nodarīšana sabiedrības interesēm, kā arī uzticības zaudēšana.

IV. Kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrādāšana un izvērtēšana

22. Pašvaldības kapitālsabiedrības izstrādā vidējā termiņa darbības stratēģiju, ņemot vērā:

22.1. Valkas novada domes noteiktos kapitālsabiedrības vispārējos stratēģiskos mērķus;

22.2. Valkas novada domes izvirzītos nefinanšu mērķus;

22.3. kapitālsabiedrības finanšu mērķus, kā arī kapitālsabiedrības darbības efektivitāti raksturojošos rezultātīvos rādītājus.

23. Vidēja termiņa darbības stratēģijā ir jāietver vismaz šāda informācija:

23.1. vispārēja informācija par kapitālsabiedrību (kapitālsabiedrības firma, pamatkapitāla lielums, dalībnieku sastāvs un tiem piederošo daļu skaits, veiktās iemaksas valsts vai pašvaldības budžetā (tai skaitā dividendes, atskaitījumi, nodokļu maksājumi), informācija par saņemto valsts vai pašvaldības budžeta finansējumu, informāciju par īpašuma struktūru (tai skaitā līdzdalība citās sabiedrībās), tās darbības veids, vēsture, kapitālsabiedrības vadības modelis);

23.2. informācija par biznesa modeli, t.sk. kapitālsabiedrības produktiem un pakalpojumiem;

23.3. kapitālsabiedrības stipro un vājo pušu analīze;

23.4. tirgus analīze, konkurentu un klientu apraksts;

23.5. kapitālsabiedrības vispārējie stratēģiskie mērķi;

23.6. nefinanšu mērķi;

23.7. finanšu mērķi, kā arī kapitālsabiedrības darbības efektivitāti raksturojošie rezultātīvie rādītāji;

23.8. plānoto peļņas vai zaudējumu aprēķins, bilanci, naudas plūsmas plāns un investīciju plāns;

23.9. risku analīze.

24. Kapitālsabiedrības izstrādāto vidēja termiņa darbības stratēģiju apstiprina kapitālsabiedrības dalībnieku sapulce.

V. Kapitālsabiedrības darbības rezultātu izvērtēšana un pašvaldības līdzdalības pārvērtēšana

25. Katru gadu tiek veikta vidēja termiņa darbības stratēģijās noteikto finanšu un nefinanšu mērķu sasniegšanas izvērtēšana.

26. Ja vidēja termiņa darbības stratēģijā nepieciešams veikt būtiskas izmaiņas un grozīt noteiktos mērķus, kapitālsabiedrība sagatavo dalībnieku sapulces lēmuma projektu ar nepieciešamajiem grozījumiem stratēģijā un iesniedz izskatīšanai dalībnieku sapulcē.

27. Ja vidēja termiņa darbības stratēģiju nav nepieciešams būtiski grozīt, tad kapitālsabiedrība precīzē stratēģiju, aktualizējot un papildinot šādu informāciju:

27.1. stratēģijas kopsavilkumu ar mērķiem un uzdevumiem, pamatojoties uz jaunākajiem datiem un precizētajām prognozēm;

27.2. plānoto naudas plūsmu;

27.3. plānoto peļņas vai zaudējumu aprēķinu;

27.4. plānoto bilanci;

27.5. plānoto investīcijas plānu.

28. Kapitāla daļu turētāja pārstāvis, var lūgt domes administrācijas struktūrvienībām, kā arī kapitālsabiedrības atbildīgajiem darbiniekiem, ja tādi ir iecelti, sniegt atzinumu par kapitālsabiedrību iesniegto vidējā termiņa darbības stratēģiju.

29. Kapitāla daļu turētāja pārstāvis katru gadu pirms pašvaldības kapitālsabiedrības gada pārskata apstiprināšanas dalībnieku sapulcē izvērtē kapitālsabiedrībai izvirzīto mērķu sasniegšanu. Atbildīgais darbinieks sagatavo kapitāla daļu turētāja pārstāvim nepieciešamo informāciju un saņemtos atzinumu par kapitālsabiedrību izvirzīto mērķu sasniegšanu.

30. Izvērtējot mērķu īstenošanas progresu, kapitāla daļu turētāja pārstāvis pēc nepieciešamības pieņem lēmumu par turpmāko rīcību, lai nodrošinātu vidēja termiņa darbības stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanu.

31. Atbildīgais darbinieks organizē pašvaldības līdzdalības pārvērtēšanu kapitālsabiedrībās normatīvajos aktos noteiktajos termiņos.

VI. Pašvaldības kapitālsabiedrības darbības pārraudzība

32. Pašvaldības kapitālsabiedrības mēneša laikā pēc pārskata perioda beigām sagatavo neauditētu ceturkšņa pārskatu, kas sastāv no:

32.1. saīsinātajiem finanšu pārskatiem, kas sastāv no saīsinātās bilances, saīsinātā peļņas vai zaudējumu aprēķina, saīsinātā pašu kapitāla izmaiņu pārskata, saīsinātā naudas plūsmas pārskata un pielikuma. Pielikumā sniedz informāciju, kas nodrošina starpperiodu pārskata salīdzināmību ar iepriekšējā pārskata gada attiecīgā perioda datiem, kā arī pietiekamu informāciju un skaidrojumus, lai finanšu pārskata lietotājs varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par visām būtiskajām izmaiņām attiecībā uz bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņiem un kapitālsabiedrības attīstības tendenci;

32.2. starpperiodu vadības ziņojuma, kurā sniedz informāciju par būtiskiem notikumiem laika posmā no finanšu gada sākuma līdz pārskata datumam un to ietekmi uz saīsinātajiem finanšu pārskatiem, apraksta galvenos riskus un norāda tos neskaidros apstākļus nākamajiem finanšu gada mēnešiem, ar kuriem kapitālsabiedrība varētu saskarties un kuri varētu ietekmēt tās finansiālo stāvokli un darbības finansiālos rezultātus.

33. Pašvaldības kapitālsabiedrības, kuras veic iepirkumus atbilstoši iepirkumus regulējošiem normatīvajiem aktiem, izstrādā un iesniedz kapitāla daļu turētāja pārstāvim iepirkumu plānu nākamajam gadam (divu mēnešu laikā pēc gada beigām), un reizi ceturksnī (nākamā mēneša laikā) atskaitās par iepirkumu plāna izpildi.

34. Valkas novada domes Grāmatvedības un finanšu nodaļa, pamatojoties uz kapitālsabiedrību iesniegto neauditētu ceturkšņa pārskatu, veic kapitālsabiedrības darbības un finanšu rādītāju izvērtēšanu atbilstoši apstiprinātajai kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijai.

35. Ja tiek konstatētas pazīmes, kas liecina par neefektīvu kapitālsabiedrības darbību, zaudējumiem un citiem būtiskiem apstākļiem, kapitāla daļu turētāja pārstāvis pieprasa valdei iesniegt papildus skaidrojumu par konstatēto un valdes plānotās darbības situācijas uzlabošanai. Pēc saņemtās informācijas

izvērtēšanas, kapitāla daļu turētāja pārstāvis par konstatēto un valdes plānoto turpmāko rīcību informē Valkas novada domi.

VII. Pašvaldības kapitālsabiedrības gada pārskata apstiprināšana

36. Pašvaldības kapitālsabiedrības valde nodrošina, ka līdz kārtējā gada 15.martam tiek sagatavots auditētais gada pārskats un līdz attiecīgā gada 30.aprīlim tiek sasaukta dalībnieku sapulce, lai apstiprinātu kapitālsabiedrības gada pārskatu.

37. Valkas novada domes Grāmatvedības un finanšu nodaļa sniedz kapitāla daļu turētāja pārstāvim atzinumu par pašvaldības kapitālsabiedrības auditēto gada pārskatu.

38. Pašvaldības kapitālsabiedrību gada pārskatus apstiprina dalībnieku sapulcē. Izvērtējot gan mērķu īstenošanas progresu, gan finanšu darbības rezultātus, kapitāla daļu turētāja pārstāvis pēc nepieciešamības pieņem lēmumu par turpmāko rīcību, lai nodrošinātu aktīvu atdeves un vērtības pieaugumu.

39. Sabiedrības peļņa tiek izlietota atbilstoši kapitālsabiedrības vispārējiem stratēģiskiem mērķiem. Peļņa tiek novirzīta:

39.1. zaudējumu segšanai;

39.2. projektu īstenošanai, ja tiek konstatēta sabiedrības dalības iespējamība un projekta atbilstība sabiedrības darbības mērķim;

39.3. tehnikas, inventāra, citādu pamatlīdzekļu vai mantas iegādei, ja tiek konstatēta to izmantošanas nepieciešamība pakalpojumu kvalitātes paaugstināšanai;

39.4. sabiedrības tīpašuma atjaunošanas, labiekārtošanas un remontdarbiem;

39.5. darbinieku, speciālistu piesaistei un materiālajai stimulēšanai, ja sabiedrība ir strādājusi ar peļņu un ir pierādīts darbības apjoma pieaugums.

40. Sabiedrībai nepierādot nevienu no noteikumu 39.punktā minētajām peļņas izlietošanas vajadzībām, sabiedrības peļņa tiek izmaksāta dividendēs.

41. Kapitāla daļu turētāja pārstāvis var ierosināt veikt auditu kapitālsabiedrībās, ja ir pamats aizdomām par pārkāpumiem, nelietderīgu vai neefektīvu rīcību, kā arī citos gadījumos, ja nepieciešams ierosināt auditu lietu apstākļu noskaidrošanai.

VIII. Informācijas atklātības nodrošināšana un pašvaldības kapitālsabiedrību finanšu pārskatu un finanšu informācijas apkopošana

42. Lai nodrošinātu informācijas atklātību, pašvaldības kapitālsabiedrības valde vai atbildīgais darbinieks organizē normatīvajos aktos noteiktās aktuālas informācijas publiskošanu Valkas novada pašvaldības mājaslapā tīmeklī par kapitālsabiedrībām, kurā tai pastāv līdzdalība.

Valkas novada domes priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

V.A. Krauklis